

Bodembewerking en groenbedekkers tegen erosie

Sinds enkele jaren is het menens met de strijd tegen erosie. Erosiebestrijdingsmaatregelen opnemen in je bedrijfsvoering kan ook een meerwaarde opleveren op andere vlakken.

Maarten Raman, projectcoördinator agrobeheercentrum Eco²

Na het bijzonder natte jaar 2016, het kurkdroge 2017 en 2018 en het droge 2019 weet iedere landbouwer dat droogte een aanzienlijke bedreiging vormt. Het

komt erop aan om de neerslag die dan toch valt optimaal in te zetten voor de productie. Waterhuishouding begint bij een goed bodembeheer. Het streefdoel is een gezonde bodem, die bruist van

het bodemleven, fungeert als spons, gemakkelijk te bewerken en klimaatbestendig is. Een dergelijke bodem levert betere opbrengsten. Wie investeert in bodemkwaliteit, investeert ook

Kies de groenbedekker volgens de noden van de bodem.

© TWAN WIERMANS

in de rentabiliteit van het perceel. Maar hoe begin je daar nu aan? Zorg ervoor dat een perceel niet onbegroeid de winter in gaat. Het inzaaien van een groenbedekker is de eerste grote stap vooruit. Wie nog een stap verder wil gaan, kan overschakelen op niet-kerende grondbewerking.

Voordelen van groenbedekkers

Groenbedekkers zijn inmiddels goed ingeburgerd. Hoe vroeger je die kunt zaaien, hoe beter de planten zich kunnen ontwikkelen. Ze bedekken de bodem en beschermen hem tegen de harde impact van regendruppels. Zo verhindert het bladerdek het dichtslempen van de bodem en ver-

kleint de kans op water- of winderosie. Het feit dat de bodem bedekt blijft, herleidt ook de onkruidontwikkeling tot een minimum. Bodembedekkers fixeren bodemdeeltjes met hun wortels, houden stikstof vast en bewaren de bodemstructuur.

In de winter vormen de vervroren en afgestorven bovengrondse delen van de groenbedekker een organische bescherm laag. Het wortelgestel verteert en vormt nadien een ideale basis voor een gezond bodemleven. Er blijven gangetjes over, die als natuurlijke drainagekanaaltjes fungeren. Dit komt de sponswerking ten goede, voorkomt het vormen van plassen en vergroot de ondergrondse watervoorraad van het perceel.

Het ideale moment om verdichte lagen te breken, wanneer de bodem er droog genoeg bij ligt, is de periode direct na de oogst, liefst nog de dag zelf. Wanneer de verdichte ploegzool gebroken is, kunnen regenwater en toekomstige plantenwortels gemakkelijker in de bodem dringen. Nadien kan je met een eg de bovenste laag klaarleggen voor het inzaaien. Wanneer je egt, maak je alleen de bovenste centimeters los en werk je de gewasresten lichtjes in, zonder de bodem te keren. Nadien kan je zaaien. Gelukkig zijn er vandaag machines op de markt die deze bewerkingen uitvoeren in één werkgang. Dat spaart tijd, energie en geld.

Hou bij de keuze van de groenbedekker rekening met de noden van je bodem en met je teeltrotatie. De voordelen van sommige mengsels maken dat je de eventuele meerkosten gemakkelijk terugverdient.

Niet-kerende bodembewerking

Als gevolg van de erosiewetgeving kwamen meer landbouwers in contact met niet-kerende bodembewerking.

Voor je hiermee start, beschik je het best over een volledig overzicht van de teeltrotatie en de vereiste bodembewerkingen. Goed plannen en enkele maanden vooruit denken is broodnodig. Omdat grondbewerkingen uitgevoerd moeten worden wanneer het voldoende droog is, zal de winterrust in de praktijk vijf tot tien dagen langer duren. Dat hoeft je wel niet af te schrikken, want de planten halen die groeiachterstand ruimschoots in doordat ze beter groeien. Als gevolg van het rijkere bodemleven zullen mineralen en water immers beter uitgewisseld worden met de bodem. Daardoor is de bodem ook van nature beter beschermd tegen droogte.

Bodemprojecten

Het Leaderproject 'Boeren op een helling' informeert landbouwers in de Vlaamse Ardennen over de aanpak van erosieproblemen.

In het Interregproject Triple C (*Climate resilient Community-based Catchment planning and management*) onderzoekt men maatregelen die de combinatie maken van goed bodembeheer, erosiebestrijding en waterbuffering. ■

 www.boerenopeenhelling.be,
www.agrobeheercentrum.be,
016 28 64 57 of maarten.raman@agrobeheercentrum.be

www.triple-c-water.eu.

Interreg
2 Seas Mers Zeeën
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

Dit project wordt gesubsidieerd door het Interreg 2 Zeeënprogramma 2014-2020, gefinancierd door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.